

ΕΛΕΝΗ Α. ΚΟΛΛΥΡΟΠΟΥΛΟΥ

*ΕΝΔΟΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΗ
ΒΙΑ*

2021-22

ΕΒ	ΕΝΔΟΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΗ	ΒΙΑ
ΜΕΡΟΣ 1: ΕΥΑΙΣΘΗΤΟΠΟΙΗΣΗ		
ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ	ΜΑΘΗΣΙΑΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	ΔΙΑΡΚΕΙΑ
Τι είναι ενδοικογενειακή βία – μορφές της Παρουσίαση – προβολή εικόνων, σκίτσων και 3 σύντομων video	▪ Να διερευνηθούν οι γνώσεις των μαθητών/-ριών σχετικά με την ΕΒ και να διατυπωθεί ο ορισμός της ▪ Να προσδιοριστούν τα διάφορα είδη συμπεριφορών κακοποίησης που συνιστούν ΕΒ ▪ Να προσδιοριστούν οι μορφές της ΕΒ	25΄
Αναγνώριση και συζήτηση των διαφόρων μορφών ΕΒ (έμφαση στην ψυχολογική βία) <i>Σενάρια:</i> 1. Ο Κώστας και η Μαίρη 2. Η Κατερίνα και ο Βασίλης 3. Η Ειρήνη και ο Γιάννης	▪ Να αναγνωρίζουν τις μορφές ΕΒ ▪ Να γίνει κατανοητό ότι έστω και μία πράξη μπορεί να συνιστά κακοποίηση ▪ Να αναγνωριστούν οι τακτικές της βίας σε μια οικογένεια (σχέση) ▪ Να αναγνωριστεί ποιες συμπεριφορές καθιστούν ισότιμη μια σχέση και ποιες το αντίθετο	20΄
ΜΕΡΟΣ 2: ΤΙ ΜΠΟΡΟΥΜΕ ΝΑ ΚΑΝΟΥΜΕ ΓΙΑ ΝΑ ΣΤΑΜΑΤΗΣΕΙ Η ΕΒ – ΤΡΟΠΟΙ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ ΣΤΗΝ ΕΒ		
Παίρνοντας Θέση <i>Σενάριο 4:</i> Ζευγάρι στην καφετέρια <i>Σενάριο 5:</i> Δυο ιστορίες: Θα βοηθήσεις;	Οι μαθητές/-τριες να είναι σε θέση: ▪ να αναλογιστούν τι μπορούν να κάνουν ως θεατές ▪ να προσδιορίσουν τι μπορεί να κάνει κάθε άτομο για να σταματήσει την ΕΒ ▪ να γνωρίζουν συγκεκριμένες τεχνικές, για να αμφισβητούν τις στάσεις και τις συμπεριφορές όσων υποστηρίζουν τη βία ή φέρονται βίαια ▪ να αναπτύξουν στρατηγικές αντιμετώπισης και υποστήριξης των θυμάτων ▪ να συνειδητοποιήσουν τι είναι υγιής σχέση και ότι αυτή βασίζεται στο σεβασμό ▪ να κατανοήσουν ότι η βία στις σχέσεις αποτελεί ένα μέσο επιβολής εξουσίας, προνομίων και ελέγχου	20΄

Ενημέρωση των μαθητών/τριών για τους τρόπους που μπορούν να αντιδράσουν, αν είναι θύματα της ΕΒ, ή σε θύτες ή πώς να προσφέρουν βοήθεια σε θύματα ΕΒ Προβολή παρουσίασης – ενημερωτικό υλικό	Να μάθουν: ▪ πώς να αναγνωρίζουν ότι υπάρχει κακοποίηση σε μια σχέση ▪ τις συνηθισμένες ενδείξεις που εμφανίζονται σε ένα κακοποιημένο άτομο ▪ πώς να αναγνωρίζουν την κακοποιητική συμπεριφορά ενός δράστη ▪ τι μπορεί κάποιος/-α να κάνει αν ένα θύμα ή ένας δράστης ζητήσει βοήθεια	08'
Προβολή ταινίας ΠΙΣΤΟΜΑ (διασκευή)		05
	Αναστοχασμός	

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

Σενάριο 1: Ο Κώστας και η Μαίρη

Ο Κώστας κάλεσε τους κολλητούς του και το κορίτσι του, τη Μαίρη, στο σπίτι του να δουν μια ταινία τη Παρασκευή το βράδυ. Ο Κώστας ζήτησε από τη Μαίρη αν μπορούσε να ετοιμάσει τα πατατάκια και τα ποτά. Του είπε ότι δεν είχε πρόβλημα και μόλις ήρθαν οι φίλοι του Κώστα, κάθισαν όλοι μαζί στον καναπέ να δουν την ταινία.

Μόλις τελειώνει το ποτό κάποιου ή άδειαζε το μπολ με τα πατατάκια, ο Κώστας ζητούσε από τη Μαίρη να πάει στη κουζίνα να τα ξαναγεμίσει. Όταν αυτό έγινε για τρίτη φορά, η Μαίρη του είπε «δεν είμαι υπηρέτριά σας». Ήθελε και εκείνη να δει την ταινία και όποιος ήθελε θα μπορούσε να πηγαίνει στη κουζίνα μόνος του. Ο Κώστας θύμωσε. Τη «διέταξε» να φέρει τα ποτά στους φίλους του. Όταν εκείνη αρνήθηκε, τη χτύπησε στο πρόσωπο και την πήγε στην κουζίνα. Οι φίλοι του Κώστα τους είχαν ξαναδεί πολλές φορές να τσακώνονται έτσι.

Ερωτήσεις για συζήτηση

- ✿ Είναι βίαιος ο Κώστας; Γιατί ή γιατί όχι;
- ✿ Ας πούμε ότι αυτό το σενάριο δεν κατέληγε με τον Κώστα να χτυπάει τη Μαίρη, αλλά τη στιγμή που της ζήτησε να φέρει τα ποτά στους φίλους του και εκείνη αρνήθηκε, πήγαινε κοντά στο πρόσωπό της και της έλεγε: «τι είπες;» και η Μαίρη πήγαινε ήσυχα-ήσυχα στη κουζίνα. Τότε θα ήταν βίαιη αυτή η συμπεριφορά;
- ✿ Εάν αυτή ήταν η πρώτη φορά που τσακώνονταν, θα λέγαμε και πάλι ότι είναι βίαιη συμπεριφορά;

Σενάριο 2: Η Κατερίνα και ο Βασίλης

Η Κατερίνα έχει ένα γιο, το Βασίλη, που είναι 11 ετών. Αν και ο Βασίλης είναι πολύ δημιουργικός και δραστήριος, συνεχώς μπλέκει σε καυγάδες και έχει προβλήματα στο σχολείο. Ο άντρας της Κατερίνας, ο Νίκος, θεωρεί τη γυναίκα του υπεύθυνη για την κακή συμπεριφορά του Βασίλη, και την κατηγορεί ότι αφιερώνει πολύ χρόνο στη δουλειά της ενώ θα έπρεπε να είναι περισσότερο στο σπίτι για να προσέχει το Βασίλη. Μια μέρα το ζευγάρι τσακώθηκε πολύ έντονα και ο Νίκος χτύπησε την Κατερίνα. Έπειτα η Κατερίνα, επιτέθηκε στο Βασίλη, λέγοντάς του ότι είναι ένα αχάριστο παιδί και μόνο προβλήματα της δημιουργεί.

Ερωτήσεις για συζήτηση

- ✿ Είναι βίαιος ο Νίκος;
- ✿ Είναι βίαιη η Κατερίνα;

Σενάριο 3: Η Ειρήνη και ο Γιάννης

Η Ειρήνη και ο Γιάννης είναι παντρεμένοι 3 χρόνια. Η Ειρήνη δεν εργάζεται και ο Γιάννης λόγω οικονομικής κρίσης απολύθηκε από την δουλειά του. Από τότε προσπαθεί να βρει μια σταθερή δουλειά αλλά δεν τα καταφέρνει. Τελευταία, η Ειρήνη έχει αρχίσει να τον λέει τεμπέλη και ανίκανο και ότι εάν ήταν «άντρας» θα έβρισκε μια δουλειά. Τον συγκρίνει με το σύζυγο μιας φίλης της, ο οποίος εργάζεται και μάλιστα αμείβεται πολύ καλά.

Ερωτήσεις για συζήτηση

- ✿ Είναι βίαιος ο Γιάννης;
- ✿ Είναι βίαιη η Ειρήνη;

Σενάριο 4: Ζευγάρι στην καφετέρια

Καθώς μπαίνεις μέσα σε μια καφετέρια ακούς ένα ζευγάρι να καυγαδίζει και ξαφνικά ο άνδρας σπρώχνει τη γυναίκα στον τοίχο. Κανένα άτομο τριγύρω κατά τη διάρκεια του επεισοδίου δεν φαίνεται πρόθυμος/-η να κάνει κάτι. Λίγο αργότερα η κατάσταση βγαίνει εκτός ελέγχου... ο άνδρας γίνεται όλο και πιο βίαιος προς τη γυναίκα...

Ερωτήσεις για συζήτηση

Τι λόγους έχεις για ΝΑ ΠΑΡΕΜΒΕΙΣ σε αυτή την κατάσταση;	Τι λόγους έχεις για ΝΑ ΜΗΝ ΠΑΡΕΜΒΕΙΣ σε αυτή την κατάσταση;
Τι σκέφτεσαι να κάνεις; Τι να πεις;	Με ποιο τρόπο σκέφτεσαι να παρέμβεις;
Τι αποφασίσατε ως ομάδα;	
Πώς νομίζεις ότι θα αντιδρούσε στον Ο άνδρας;	τρόπο που διάλεξες να παρέμβεις; Η γυναίκα;

Σενάριο 5: Δυο ιστορίες: Θα βοηθήσεις;

1^η: Αυτό που με πληγώνει περισσότερο είναι τα σκληρά του λόγια και ότι με βρίζει. Του είπα ότι με πληγώνει. Κάθε φορά που προσπαθώ να τον χωρίσω κλαίει και με ικετεύει: “Συγγνώμη, μην μ’ αφήσεις, θα σταματήσω να σε πληγώνω”. “Τον πιστεύω γιατί δεν θέλω να τον αφήσω · θέλω απλά να αλλάξει. ...Με ελέγχει και θέλει να είναι σίγουρος ότι δεν μιλάω ή κάνω κάτι με κάποιον άλλον. Με αποκαλεί με αηδιαστικά ονόματα και με κάνει να κλαίω. Ουρλιάζει και με έχει χτυπήσει. Όταν με χτυπάει, λέει ότι δεν το ήθελε, και το γυρίζει σαν να είναι δικό μου το λάθος: “Εάν δεν έκανες αυτά τα πράγματα, δεν θα σε χτυπούσα”. Δεν πρέπει να τον κάνω να θυμώνει τόσο πολύ ή να τον προκαλώ να με χτυπάει. Ντρέπομαι και νιώθω χάλια. Δεν ξέρω τι να κάνω...

Ερωτήσεις για συζήτηση

- ✿ Τι θα κάνατε αν ερχόταν σε εσάς να **τη** βοηθήσετε;
- ✿ Τι θα **της** λέγατε;
- ✿ Τι θα μπορούσατε να κάνετε για να **τη** βοηθήσετε;

2^η: Μια μέρα, βγήκε έξω με φίλες της · της τηλεφωνούσα, αλλά δεν μου απάντησε ποτέ. Τα πάντα είναι πιθανά. Δεν μπορούσα να ησυχάσω. Σκεφτόμουν συνέχεια ότι ήταν έξω, ίσως με κάποιον άλλο. Όταν γύρισε ήμουν πολύ θυμωμένος...δεν άκουσα τι δικαιολογία είπε... έχασα τον έλεγχο και τη χτύπησα. Δεν το ήθελα, αλλά ξέφυγε η κατάσταση. Απειλήσε ότι θα με αφήσει · πώς θα αισθανόσουν εσύ αν ήσουν στη θέση μου; Είχα άδικο; Τι θα έκανες στη θέση μου...

Ερωτήσεις για συζήτηση

- ✿ Τι θα κάνατε αν ερχόταν σε σας για να **τον** βοηθήσετε;”
- ✿ Τι θα **του** λέγατε;
- ✿ Τι θα μπορούσατε να κάνετε για να **τον** βοηθήσετε;

- ✿ Τι δυσκολίες φαντάζεστε ότι θα είχατε σε παρόμοιες καταστάσεις;
- ✿ Ποιοι θα μπορούσαν να είναι οι πιθανοί τρόποι για να ξεπεράσετε αυτές τις δυσκολίες;

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΕΣ ΑΝΑΦΟΡΕΣ

Τσιριγώτη, Α., Πετρουλάκη, Κ., & Ντιναπόγιας, Α. (2015). *Ελληνική Έκδοση GEAR against IPV. Τεύχος III: Εγχειρίδιο Εκπαιδευτικού* (Αναθ. Έκδ.). Αθήνα: Ευρωπαϊκό Δίκτυο κατά της Βίας.

——— 2015). *Ελληνική Έκδοση GEAR against IPV. Τεύχος IV: Βιβλίο Δραστηριοτήτων για Μαθητές και Μαθήτριες* (Αναθ. Έκδ.). Αθήνα: Ευρωπαϊκό Δίκτυο κατά της Βίας.